

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๘/๒๕๖๓

วันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { นายเจนภพ โสมาสา ผู้ร้อง
นายกฤติเดช ศรีรงค์ ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงขอนแก่นที่ ๒ (ชุมแพ) ที่ ๑
นางสุวรรณมา แสงใสแก้ว เจ้าหน้าที่แขวงทางหลวงขอนแก่นที่ ๒ (ชุมแพ) ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายเจนภพ โสมาสา (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายเจนภพ โสมาสา ผู้ร้อง กล่าวอ้างว่านายกฤติเดช ศรีรงค์ ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงขอนแก่นที่ ๒ (ชุมแพ) ผู้ถูกร้องที่ ๑ และนางสุวรรณมา แสงใสแก้ว เจ้าหน้าที่แขวงทางหลวงขอนแก่นที่ ๒ (ชุมแพ) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ร่วมกันเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียนของผู้ร้องต่อสาธารณชนกรณีมีการบุกรุกพื้นที่เขตทางหลวงแผ่นดินจัดตั้ง ตลาดประชารัฐขึ้นโดยไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวทำให้ผู้ร้องถูกเกลียดชัง ถูกข่มขู่ และสูญเสียอิสรภาพในการประกอบอาชีพและการใช้ชีวิตประจำวัน จึงเป็นการกระทำฐาน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติดนโดยมิชอบอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ เป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหายและถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

- ๒ -

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ได้ร่วมกันเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียนของผู้ร้องต่อสาธารณชน เป็นการกระทำฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤตินโดยมิชอบอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ เป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหายและถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

๒. ให้ผู้ถูกร้องทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ร้องเป็นเงินจำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงาน

- ๓ -

ซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๓) กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ และยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วน ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ได้ร่วมกันเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียนของผู้ร้องต่อสาธารณชน เป็นการกระทำฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤตินโดยมิชอบอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ เป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหายและถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และให้ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ร้องเป็นเงินจำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและพ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นการกล่าวอ้างว่าการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองดังกล่าวเป็นการกระทำอันเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤตินโดยมิชอบ และให้ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ร้อง ซึ่งผู้ร้องขอที่จะใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางปกครอง จึงเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติขั้นตอนและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะแล้ว และผู้ร้องยังมีได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการนั้นครบถ้วนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗(๓) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๔ -

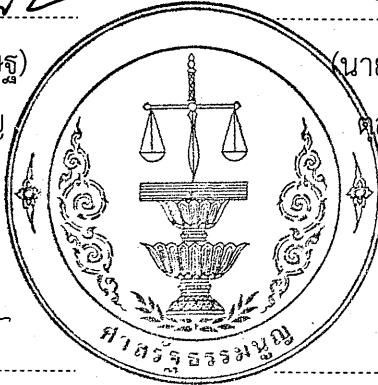
(คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๖๓)

(นายจรูญ ภัคดีธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ